Č.j. S 41/99-220/1339 V Brně dne 11.6.1999

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, jako orgán příslušný dle § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., ve správním řízení zahájeném dne 6.5.1999 na návrh společnosti VODÁRNA PLZEŇ a.s., se sídlem Plzeň, Malostranská 2, zastoupené Ing. Philippem Guitardem, předsedou představenstva, ve správním řízení zastoupené na základě plné moci ze dne 4.5.1999 JUDr. Josefem Zellnerem, advokátem AK ZELLNER & PARTNER, se sídlem Plzeň, Na Jíkalce 13, ve věci udělení povolení ke spojení podniků VODÁRNA PLZEŇ a.s., se sídlem Plzeň, Malostranská 2, IČO 25 20 56 25 a VODOSPOL s.r.o., se sídlem Klatovy, Ostravská 169/IV, IČO 48 36 53 51, vydává po zjištění potřebných podkladů dle § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení a poté co byla účastníku řízení dána možnost vyjádřit se k předmětu řízení a výsledkům šetření toto

r o z h o d n u t í:

Spojení podniků VODÁRNA PLZEŇ a.s., se sídlem Plzeň, Malostranská 2, IČO 25 20 56 25 a VODOSPOL s.r.o., se sídlem Klatovy, Ostravská 169/IV, IČO 48 36 53 51, k němuž došlo tím, že na základě Smlouvy o převodu obchodních podílů v obchodní společnosti VODOSPOL s.r.o., uzavřené dne 30.4.1999 mezi společníky společnosti VODOSPOL s.r.o. a VODÁRNOU PLZEŇ a.s. získala společnost VODÁRNA PLZEŇ a.s. 100 % obchodního podílu společnosti VODOSPOL, se dle § 8a odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb.

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „úřad“) zahájil dne 6.5.1999 na návrh účastníka řízení, jímž je společnost VODÁRNA PLZEŇ a.s., se sídlem Plzeň, Malostranská 2, IČO 25 20 56 25 (dále jen „VODÁRNA PLZEŇ“), zastoupená na základě plné moci ze dne 4.5.1999 JUDr. Josefem Zellnerem, advokátem AK ZELLNER & PARTNER, se sídlem Plzeň, Na Jíkalce 13, správní řízení ve věci udělení povolení ke spojení podniků VODÁRNA PLZEŇ a VODOSPOL s.r.o., se sídlem Klatovy, Ostravská 169/IV, IČO 48 36 53 51 (dále jen „VODOSPOL“).

Ke spojení podniků došlo ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. (dále jen „zákon“) tím, že na základě Smlouvy o převodu obchodních podílů v obchodní společnosti VODOSPOL, uzavřené dne 30.4.1999 mezi společníky společnosti VODOSPOL a VODÁRNOU PLZEŇ získala společnost VODÁRNA PLZEŇ 100 % obchodního podílu společnosti VODOSPOL.

V průběhu správního řízení byl zástupce účastníka vyzván, aby ve lhůtě do 18.5.1999 odstranil nedostatky podání a současně předložil doplňující informace. Na tuto dobu úřad rozhodnutím č.j. S 41A/99-220/1074 správní řízení v souladu s § 29 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení přerušil. Nedostatek podání, který spočíval v zaplacení správního poplatku, byl odstraněn ve stanovené lhůtě.

Podklady pro správní řízení:

- návrh na zahájení správního řízení
- doklad o zaplacení správního poplatku
- originál plné moci k zastupování účastníka řízení
- úředně ověřená kopie Smlouvy o převodu obchodních podílů v obchodní společnosti VODOSPOL
- úředně ověřené výpisy z obchodního rejstříku spojovaných společností
- informace o spojovaných společnostech
- informace o provozovaném území VODÁRNOU PLZEŇ (seznam obcí a měst, mapka)
- informace o provozovaném území VODOSPOLEM (seznam obcí a měst, mapka)
- rozbor postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu
- prokázání hospodářských výhod spojení.

Charakteristika spojovaných subjektů

VODÁRNA PLZEŇ vznikla dle výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Plzni, oddíl B, vložka 574 dne 31. prosince 1996 přeměnou obchodní společnosti Vodárna Plzeň, spol. s r.o. na akciovou společnost. Hlavním předmětem činnosti společnosti je provozování vodovodů a kanalizací. Veškeré veřejné vodovody a veřejné kanalizace, úpravny pitné vody a čistírny odpadních vod, jejich součásti a příslušenství, na kterých VODÁRNA PLZEŇ svůj předmět podnikání provozuje, nejsou v jejím vlastnictví, nýbrž ve vlastnictví obcí, měst nebo jiných právnických osob. Provoz pronajatého vodohospodářského majetku zajišťuje VODÁRNA PLZEŇ na základě koncese udělené Okresním živnostenským

úřadem za předchozího souhlasu Ministerstva zemědělství ČR. Společnost nemá žádné dceřinné společnosti.

Akcionáři VODÁRNY PLZEŇ jsou:

- CTSE, a.s., se sídlem Praha 9, Sokolovská 238 (dále jen „CTSE“), která vlastní 98,3 % akcií
- Město Plzeň, které vlastní 1,7 % akcií.

Společnost CTSE vznikla dle výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Praze, oddíl B, vložka 2098 dne 6. srpna 1993. Jejími akcionáři jsou:

- Společnost SAUR, se sídlem 1, Ave Eugene Freyssinet, 78280 Guyancourt, Francie (dále jen „SAUR“), která drží 50 % akcií. Jejím předmětem podnikání celosvětově je distribuce vody, úprava vody, poskytování veřejných služeb ve vodárenství, stavební práce v oblasti vodárenství. V České republice (dále jen „ČR“) nemá majetkovou ani personální účast v jiných podnikatelských subjektech.
- Společnost COGET, s.r.o., se sídlem Sokolovská 238, Praha 9 (dále jen „COGET“), která drží 50 % akcií. COGET je dceřinnou společností Compagnie Générale des Eaux, se sídlem 52, rue d’ Anjou, 75008 Paříž, Francie (dále jen „CGE“), jejímž předmětem podnikání celosvětově je výroba a distribuce vody, čištění odpadních vod a provozování vodohospodářských zařízení, poradenská činnost v oblasti životního prostředí. V ČR CGE kromě podílu ve společnosti COGET drží také 43,17 % akcií ve společnosti Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

CTSE je finančním a správním holdingem, který spravuje majetkové účasti ve svých dceřinných společnostech, kterými mimo VODÁRNU PLZEŇ jsou:

- Vodohospodářská společnost Sokolov, s.r.o. (CTSE je jediným společníkem), která provozuje na základě smlouvy pronajatý vodohospodářský majetek města Sokolov, města Rokycany a Vodohospodářského sdružení Rokycanska.
- 1. JVS a.s., v níž CTSE drží 100 % akcií, provozuje na základě smlouvy pronajatý vodohospodářský majetek v 29 obcích Jihočeského regionu včetně města České Budějovice.
- CGES, s.r.o. (CTSE je jediným společníkem). V r. 1998 provedla výstavbu a následně dočasně provozovala čističku odpadních vod v Poděbradech, tuto činnost však ukončila k 1.12.1998 a v současné době poskytuje technickou pomoc cizí vodárenské společnosti, která provozování čističky převzala.
- COFET a.s., v níž CTSE drží 75 % akcií. Předmětem podnikání společnosti je provozování vodohospodářských zařízení. V současné době společnost nevyvíjí žádnou činnost.
- STŘEDOMORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s., v níž CTSE drží 100 % akcií. V současné době společnost nevyvíjí žádnou činnost.
- Stavby vodovodů a kanalizací s.r.o., v níž CTSE drží 100 % akcií. Společnost má v předmětu podnikání pouze provádění staveb, jejich změn a odstraňování a projektovou činnost ve výstavbě. Sama infrastrukturní majetek nevlastní ani neprovozuje.

Kapitálovou účast má CTSE rovněž v Vodohospodářské společnosti Olomouc, a.s., v níž drží 8% akcií. Uvedená společnost provozuje infrastrukturu ve městě a okrese Olomouc a současně je majitelem této infrastruktury.

VODOSPOL je společností, která vznikla dle výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Plzni, oddíl C, vložka 3931 dne 1. září 1993. Jejími společníky je 5 fyzických osob. Hlavním předmětem činnosti společnosti je provozování vodovodů a kanalizací. Veřejné vodovody, veřejné kanalizace, úpravny pitné vody a čistírny odpadních vod, jejich součásti a příslušenství, na kterých VODOSPOL svůj předmět podnikání provozuje, nejsou v jejím vlastnictví, nýbrž ve vlastnictví obcí, měst nebo jiných právnických osob. Provoz pronajatého vodohospodářského majetku zajišťuje VODOSPOL na základě koncese udělené Okresním živnostenským úřadem za předchozího souhlasu Ministerstva zemědělství ČR. Kapitálovou účast VODOSPOL v jiných společnostech nemá.

Skutečnost, že se úřad spojením zabývá byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 22/99 ze dne 2.6.1999. Ve stanovené lhůtě 8 dnů pro podání případných připomínek úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení podniků neobdržel.

Ve smyslu ustanovení § 12 odst. 6 zákona úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k předmětu řízení a k výsledkům šetření. Zástupce účastníka řízení této možnosti nevyužil. Nebyly tedy vzneseny žádné připomínky ani návrhy na doplnění podkladů pro rozhodnutí.

Relevantní trh

Relevantním trhem je prostorový a časový střet nabídky a poptávky zboží, které je schopno uspokojit určitou, konkrétní potřebu spotřebitele.

Analýza relevantního trhu je založena na samostatném posouzení tří aspektů - výrobkového, geografického a časového.

Výrobkový trh zahrnuje všechny identické výrobky a ty výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k jejich vlastnostem, ceně nebo zamýšlenému způsobu použití.

Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné.

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Z podkladů předložených spojovanými společnostmi vyplynulo, že obě společnosti působí na území Západočeského regionu, přičemž VODÁRNA PLZEŇ provozuje infrastrukturní majetek vodovodů a kanalizací na území města Plzně, okresu Plzeň-jih (město Stod a Starý Plzenec), okresu Rokycany (obec Břasy) a okresu Plzeň-sever (84 obcí a měst). S vlastníky uvedené infrastruktury, tj. městy Plzeň, Stod a Starý Plzenec, obcí Břasy a Vodárenskou a kanalizační a.s., která je vlastníkem infrastruktury v 84 obcích a městech okresu Plzeň-sever má uzavřeny dlouhodobé smlouvy o nájmu a provozování vodohospodářského majetku. V r. 1998 zásobovala VODÁRNA PLZEŇ pitnou vodou cca 240 tis. obyvatel, objem pitné vody dodané do sítě činil 16, 6 mil. m3, objem odvedené odpadní vody činil 16,4 mil. m3. Z celkového obratu realizovaného VODÁRNOU PLZEŇ

v r. 1998, který činil 475 mil. Kč představovaly tržby za dodávku pitné vody 221 mil. Kč a tržby za odvedené odpadní vody 225 mil. Kč. VODOSPOL provozuje infrastrukturní majetek vodovodů a kanalizací na území okresu Klatovy. S vlastníky uvedené infrastruktury, tj. obcemi a městy Běšiny, Č. Poříčí, Dešenice, Janovice nad Úhlavou, Kolinec, Nýrsko, Petrovice u Sušice, Plánice, Strážov, Švihov a Vrhaveč má VODOSPOL uzavřeny smlouvy do konce roku 1999, s obcí Železná Ruda na dobu neurčitou s 1/2 roční výpovědní lhůtou a se Sdružením obcí, které vlastní skupinový vodovod sestávající z úpravny vody Milence a výtlačných řadů směr Klatovy a Domažlice má uzavřenu dlouhodobou smlouvu. V r. 1998 zásoboval VODOSPOL cca 54 270 obyvatel, objem pitné vody dodané do sítě činil 5,6 mil. m3, objem odvedené odpadní vody činil 0,6 mil. m3. Z celkového obratu realizovaného VODOSPOLEM v r. 1998, který činil 54,8 mil. Kč představovaly tržby za dodávku pitné vody 29,9 mil. Kč a tržby za odvedené odpadní vody 6,4 mil. Kč. V okolí spojovaných podniků vykonávají shodný předmět podnikání i další soutěžitelé např. Chodské vodárny a kanalizace a.s., PRAVES, s.r.o., Vodovody a kanalizace města Kdyně, K + H Klatovy s.r.o., REVOS Rokycany s.r.o., Vodohospodářské sdružení Vejvanov-Chomle, Vodotechnické služby s.r.o. Stříbro, Vodohospodářský servis s.r.o. Dobřany a Sušické vodovody a kanalizace s.r.o.

Ceny za vodné a stočné podléhají věcnému usměrňování podle zákona č. 526/1990 Sb. o cenách. V Cenovém věstníku Ministerstva financí je uvedeno, co je možno do těchto cen promítnout. VODÁRNA PLZEŇ a VODOSPOL jako provozovatelé infrastrukturní sítě vodovodů a kanalizací na území uvedených okresů v rámci Západočeského regionu vedou o návrzích cen vždy jednání s vlastníky těchto sítí, kteří následně vyhlašují stanovenou cenu. Nedohoda o ceně je jednou z možných výpovědních podmínek ze smlouvy. Průměrná cena vodného a stočného v r. 1998 na území obhospodařovaném VODÁRNOU PLZEŇ činila 13,10 Kč vodné a 12,60 Kč stočné, na území obhospodařovaném VODOSPOLEM činila 11,43 Kč vodné a 9,21 Kč stočné. Na území obhospodařovaném oběma společnostmi jsou dle smluv uzavřených s jednotlivými obcemi a městy uplatňovány rozdílné ceny.

Pro trh služeb spočívajících v dodávkách pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod je charakteristická velká četnost vlastníků infrastrukturního majetku, k jehož provozování vlastníci infrastrukturního majetku uzavírají dlouhodobé smlouvy, příp. smlouvy na dobu neurčitou s provozovatelskými společnostmi, které pro poskytování uvedených služeb mají oprávnění dle zvláštních předpisů.

Dále je pro tento trh charakteristické, že se nejedná o celostátní trh, nýbrž o jednotlivé místní trhy, kde provozovatel má monopolní postavení, neboť spotřebitel odebírající uvedené služby nemá možnost na daném území získat tyto služby od jiného soutěžitele (přirozené lokální síťové monopoly).

Na základě výše uvedeného byl relevantní trh pro účely posouzení spojení podniků vymezen takto:

Z hlediska:

- výrobkového

Jedná se o: - trh dodávek pitné vody a
- trh služeb spočívajících v odvádění a čištění odpadních vod,

prostřednictvím veřejné vodovodní a kanalizační sítě.

- geografického

Jedná se o dva samostatné místní trhy a to:

- území města Plzně a měst a obcí okresů Plzeň-sever, Plzeň-jih a Rokycany, na jejichž území se nachází veřejné vodovodní a kanalizační sítě, prostřednictvím kterých VODÁRNA PLZEŇ zajišťuje dodávky pitné vody a poskytuje služby odvádění a čištění odpadních vod
- území měst a obcí okresu Klatovy, na jejichž území se nachází veřejné vodovodní a kanalizační sítě, prostřednictvím kterých VODOSPOL zajišťuje dodávky pitné vody a poskytuje služby odvádění a čištění odpadních vod.

- časového

Jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami uvedených služeb.

Postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu

Pro posouzení spojovaných subjektů na relevantním trhu vycházel úřad z údajů za celý kalendářní rok, tj. období roku 1998.

Oba soutěžitelé, tj. VODÁRNA PLZEŇ i VODOSPOL podnikají na stejném výrobkovém trhu, avšak každý na jiném trhu geografickém. Na výše uvedených relevantních trzích mají oba soutěžitelé monopolní postavení, neboť spotřebitel nemá možnost odebírat uvedené služby od jiného soutěžitele. Spojením dojde k rozšíření vlivu VODÁRNY PLZEŇ a tím i jejího rozhodujícího akcionáře, tj. CTSE na chování jiného provozovatele působícího na stejném výrobkovém trhu, avšak na jiném trhu geografickém. K propojení lokálních infrastrukturních sítí spojovaných subjektů nedojde.

Právní rozbor

Dle § 8 odst. 2 písm. a) zákona se za spojování podniků považuje i jednání, kdy jedna nebo více osob, které již kontrolují jeden podnik, získají přímou nebo nepřímou kontrolu nad celkem nebo podstatnou částí jiného podniku získáním akcií, obchodních nebo členských podílů.

Dle § 8a odst. 1 zákona podléhá povolení úřadu spojení, které narušuje, nebo může narušit hospodářskou soutěž. Za narušení se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30 % celkového obratu na celostátním nebo místním trhu daného zboží.

Na základě Smlouvy o převodu obchodních podílů v obchodní společnosti VODOSPOL, uzavřené dne 30.4.1999 mezi společníky společnosti VODOSPOL a VODÁRNOU PLZEŇ získala společnost VODÁRNA PLZEŇ 100 % obchodního podílu společnosti VODOSPOL. Dle ustanovení § 8 odst. 2 písm. a) zákona tak došlo ke spojení podniků.

Ve správním řízení bylo prokázáno, že oba spojované podniky, tj. VODÁRNA PLZEŇ i VODOSPOL mají na relevantním trhu monopolní postavení. Spojením podniků získal VODOSPOL kapitálově silnějšího partnera, který rovněž působí na stejném výrobkovém trhu, avšak na jiném geograficky vymezeném trhu. Jde tedy o horizontální spojení podniků, které podle § 8a odst. 1 zákona podléhá povolení úřadu.

Výhody spojení

Spojování podniků, které narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž podléhá povolení úřadu ve smyslu ustanovení § 8a zákona. Dle ustanovení § 8a odst. 2 zákona úřad spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese.

Z předložených výhod spojení úřad posoudil jako nejvýznamnější z hlediska přínosu pro spotřebitele následující výhody:

- Malé zdroje vody, které provozuje VODOSPOL se vyznačují kolísavou kvalitou. Pro tyto zdroje vody **bude využita technologie úpravy vod pod názvem NANOBLOC**, která je světovým patentem a lze ji využívat u zdrojů s kolísavou vydatností a kvalitou vody. Byla vyvinuta ve Francii pod dohledem tamního ministerstva zdravotnictví. Vlastníkem uvedené technologie je akcionář VODÁRNY PLZEŇ. Vzhledem k tomu, že při použití této technologie nejsou třeba žádné chemikálie ani betonové usazovací nádrže dojde nejen ke zlepšení kvality vody, ale i úspoře nákladů.

- **Využití služeb autorizovaného metrologického střediska na opravu a cejchování vodoměrů a certifikace na provádění rozborů pitné a odpadní vody**, které vlastní VODÁRNA PLZEŇ přispěje ve VODOSPOLU ke snížení provozních nákladů a tím i následně cen vodného a stočného.

- **Zlepšení styku se zákazníkem -** VODÁRNA PLZEŇ má již v provozu zákaznický systém, který řeší možnost vyřízení veškerých služeb pro odběratele komplexně v daném zákaznickém centru. Tento systém bude vybudován i ve VODOSPOLU nejen předáním zkušeností, ale i software, hardware a proškolením pracovníků.

- Záměrem je **získání certifikace ISO 9002** pro VODOSPOL v horizontu 2 let, což **přispěje ke zkvalitnění komplexních služeb poskytovaných odběratelům**. Uvedená norma stanoví souhrn požadavků, které je třeba realizovat s cílem dosažení kvalitativně vyšší úrovně fungování společnosti, to zn. od smluvních vztahů, náklady dodavatelů/odběratelů, komunikaci se zákazníky, vyřizování reklamací a veškerých obchodních vztahů.

- Přínosem pro spotřebitele bude i **zavedení grafického informačního systému,** který bude poskytovat komplexní přehled o stavu infrastrukturního vodovodního a kanalizačního majetku na území provozovaném VODOSPOLEM, což umožní v případě havárie rychlou identifikaci postiženého místa včetně informace o možnosti řešení vzniklého problému včetně možnosti použití vhodné technologie.

- **Využití synergických efektů pro snížení nákladů společnosti** - výhodou větších společností je nejen technická, funkční, ekonomická, ale i obchodní synergie, kterou již využívají ostatní dceřinné společnosti CTSE a kterou bude využívat i VODOSPOL, což se pozitivně promítne i do ceny za vodné a stočné.

- **Využití know-how zahraničních mateřských společností CTSE k řešení problémů při úpravě pitné i odpadní vody** ve VODOSPOLU. Po spojení s VODÁRNOU PLZEŇ bude mít VODOSPOL přístup do zahraničního vývojového centra v Paříži, které má již zmapováno řešení řady problémů kvality pitné vody či likvidace odpadní vody. Vývojové centrum spolupracuje s řadou světových odborníků s cílem dosáhnout vždy plnění jak kvalitativních tak i příznivých ekonomických požadavků. Pro spotřebitele tak bude zajištěna nejvyšší úroveň kvality pitné vody a z ekologického hlediska zlepšení úrovně čištění odpadních vod.

Posouzení dopadů spojení

V provedeném řízení úřad posoudil zjištěné skutečnosti ve všech vzájemných souvislostech a z hlediska dopadu spojení na soutěžní prostředí.

Na základě provedené analýzy dospěl úřad k závěru, že újma, která narušením soutěže může vzniknout bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese a rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže - II. výkonného odboru. Podání rozkladu má odkladný účinek.

JUDr. Šárka Vlašínová
pověřená řízením II. výkonného odboru

Rozhodnutí obdrží:

JUDr. Josef Zellner
advokát AK ZELLNER & PARTNER
Na Jíkalce 13
30117 Plzeň